

Απαντήσεις στα θέματα των Αρχαίων – Πανελλήνιες 2020

A1.α

1. Λ (ἢ δὲ τοῦ φρονῆσαι παντὸς μᾶλλον θειοτέρου τινὸς τυγχάνει)
2. Λ (χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον καὶ ἄχρηστον αὖ καὶ βλαβερὸν γίγνεται)
3. Σ (ἕως ἄν εἰς τὸ ὄν καὶ τοῦ ὄντος τὸ φανότατον δυνατὴ γένηται ἀνασχέσθαι θεωμένη· ... Τούτου τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, αὐτοῦ τέχνη ἄν εἴη, τῆς περιαγωγῆς τίνα τρόπον ὡς ῥᾶστα τε καὶ ἀνυσιμώτατα μεταστραφήσεται)

A1.β

1. σφεῖς → (τινές) ἐπαγγελλόμενοι
2. ῥ → τό ὄργανον

B1. Να αξιοποιηθούν τα σχόλια από τη σελίδα 91 του σχολ. βιβλίου Φάκελος Υλικού: ὁ φανός, -ή, -όν: φωτεινός, λαμπρός ...

τὸ ὄν: εἶναι το υπαρκτό

ἀγαθόν: ... Ἰδέα του Αγαθού.

περιαγωγή: μεταστροφή...

Επιπλέον, η διαδικασία της παιδείας είναι μια εσωτερική ψυχική διεργασία. Η σταδιακή απομάκρυνση από το πρόσκαιρο γίνεσθαι (ἐκ τοῦ γιγνομένου) και η θέαση του Αγαθού μέσα από μία ολιστική (σὺν ὅλη τῇ ψυχῇ) προσέγγισή του. Η Παιδεία είναι η τέχνη που, αναπροσανατολίζοντας και καθοδηγώντας τις δεδομένες γνωστικές δυνατότητες του ανθρώπου, προάγει την ολιστική και βαθμιαία προσέγγιση του Αγαθού. Η Παιδεία δεν είναι κάτι εξωτερικό και επιφανειακό, είναι μία εσωτερική λειτουργία, μια **ἀνάμνησις**. Αυτό συνδέεται με τη διαλεκτική και μαιευτική μέθοδο του Σωκράτη. Κατά συνέπεια, η θέαση του

Αγαθού προϋποθέτει ψυχική μεταστροφή (περιαγωγή), η οποία κατορθώνεται με την Παιδεία.

B2

Ο Σωκράτης επιχειρεί να ορίσει την έννοια της παιδείας. Ξεκινά με μία αποφαιτική διατύπωση, προσδιορίζοντας αρχικά τι δεν είναι παιδεία και πως αυτή δεν είναι τέτοια, όπως την ορίζουν όσοι την έχουν ως επάγγελμά τους. Αυτοί ισχυρίζονται πως στη ψυχή δεν υπάρχει γνώση και πως ο άνθρωπος την αποκτά μέσα από τη διαδικασία της μάθησης. Οι ίδιοι διακηρύττουν πως με τη διδασκαλία τους εμφυτεύουν (έντιθέναι) τη γνώση στην ψυχή των μαθητών, σαν να βάζουν την ικανότητα της όρασης στα μάτια ενός τυφλού, ώστε να μπορεί να βλέπει με αυτά (παρομοίωση: οἶον). Ο Σωκράτης στο σημείο αυτό κάνει ένα σαφή υπαινιγμό εναντίον των Σοφιστών, οι οποίοι είχαν ως επάγγελμά τους τη «μόρφωση έναντι αδράς αμοιβής». Πρόκειται, δηλαδή, για μία «επαγγελματική ομάδα διανοούμενων». Η άποψή του ενισχύεται: α) με την επανάληψη της πρόθεσης ἐν (σχόλιο βιβλίου σελ. 91 : οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέναι) και β) με την αναλογία – παρομοίωση: οἶον τυφλοῖς ὀφθαλμοῖς ὄψιν ἐντιθέντες (αποτύπωση – αισθητοποίηση του τρόπου με τον οποίον αποδίδεται η γνώση από τους Σοφιστές).

B3.

1α

2γ

3β

4β

5γ

B4 α.

φανόν → φάσμα

ἀνασχέσθαι → ανακωχή

περιακτέον → άξονας

τετραμμένω → ανατροπή

έντιθέντες → παρακαταθήκη

ἀπόλλυσι → απώλεια

B4 β.

Οι απανταχού κατατρεγμένοι πληθυσμοί ονειρεύονται ότι θα βρουν τη γη της επαγγελίας στις χώρες του δυτικού κόσμου.

Οι επιστήμες υγείας ασχολούνται με την εφαρμογή μεθόδων για την πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία των ασθενειών του ανθρώπου.

B5.

Οι απόψεις του Δελμούζου εντοπίζονται στα ακόλουθα σημεία:

- Η ψυχική όμως καλλιέργεια ... προς τον ελεύθερο άνθρωπο.
- Και θα το πλησιάσει ... που κλείνει μέσα του.

... και προσεγγίζουν τις πλατωνικές απόψεις στα ακόλουθα σημεία:

- σημαίνει ... καταμανθάνει έκαστος
- σύν όλη τῆ ψυχῆ ... θεωμένη.

Γ1.

Ενδεικτική μετάφραση αδίδακτου

Εάν κάποιος με ρωτούσε «Αλήθεια, αν κάποιος αδικεί την πόλη ισχυρίζεσαι πως η πόλη πρέπει να κάνει ειρήνη ακόμη και προς αυτόν;» Δεν θα το ισχυριζόμουν. Αλλά κυρίως υποστηρίζω ότι πιο γρήγορα θα τους τιμωρούσαμε, αν δεν αδικούσαμε κανένα· γιατί δεν θα είχαν κανέναν σύμμαχο.

Γ2.

Τα πλεονεκτήματα της ειρήνης: α) αύξηση εσόδων της πόλης και β) οικονομική ευχέρεια των πολιτών.

Τα μειονεκτήματα του πολέμου: α) αύξηση εξόδων και β) κατασπατάληση δημοσίου χρήματος

Γ3. α.

ἐκλιπούσας → ἐξέλειπες

εἰσελθούσας → εἰσήεις / εἰσήεισθα

καταδαπανηθείσας → κατεδαπανῶ

Γ3. β.

μᾶλλον → μάλα, μάλιστα

θᾶπτον → ταχέως/ταχύ/τάχα, τάχιστα

Γ4. α.

ἢ εἰρήνην: β' ὄρος σύγκρισης (ἢ + ομοιόπτωτα με τον ἄ ὄρο σύγκρισης)

ταῦτα: υποκείμενο στο ρ. ἄν κριθείη (Αττική Σύνταξη)

τῶν προσόδων: γενική διααιρετική στο πολλάς

ἄγειν: Υποκείμενο στο απρόσωπο ρ. χρεῖ και τελικό απαρέμφατο

Γ4.β.

ἀνενεχθέντα: κατηγορηματική μετοχή από το ρ. **εύρησει**, που αναφέρεται στο αντικείμενο του ρήματος (χρήματα)

Γ4.γ.

«**πῶς ἂν ἄμεινον ταῦτα κριθείη**»: Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική ως αντικείμενο στο ρήμα εξάρτησης **οὐκ οἶδα**

«**ὡς χρηὴ καὶ πρὸς τοῦτον εἰρήνην ἄγειν**»: Δευτερεύουσα ονοματική ειδική ως αντικείμενο στο ρ. εξάρτησης **λέγεις**

Επιμέλεια Θεμάτων:

Γεωργία Γαρατζιώτου

Νάσια Μαλικούρη

Θάνος Χρυσάνθης